

Kérdések - Válaszok

A 2021. június 30-án megrendezett lakossági fórum során a résztvevők személyesen és online felületen tehettek fel kérdéseket. Alább olvashatják a téma szerint csoportosított kérdéseket és a szakértői csapat által összeállított válaszokat. A kérdéseket abban a formában közöljük, ahogyan kérdezők megfogalmazták.

1. A tanács egyszeri négy alkalomra alakul vagy jövőre is folytatódik a munkája? A tagok változnak?

Az I. kerületi állampolgári tanács (továbbiakban ÁT) nem most alakul meg az őszi műhelymunka során. Az őszi műhelymunka célja, hogy elkészüljön az ÁT működésének koncepciója. Ez tehát még nem maga a tanács, hanem egy azt előkészítő, megalkotó kis csoportos munka. Az ÁT 2022. évi elindulásának feltétele az Önkormányzat Szervezeti és működési szabályzatának, vonatkozó helyi rendeleteinek módosítása is. Az ÁT ezt követően, 2022-ben alakulhat meg.

A tagok bekerülésének módjára, váltakozására is az előkészítő műhelymunka során születik meg a javaslat. Az őszi műhelymunka résztvevői tesznek majd javaslatot arra is, hogy a később létrejövő ÁT-nak kik, és mennyi ideig legyenek a tagjai.

Az őszi műhelymunka 4 alkalomból áll:

1. alkalom: egy szeptemberi hétfői nap (9:00 - 16:00),
- 2-4. alkalom: október és november folyamán 3 szombat délelőtt, alkalmanként 3 óra időtartamban. (A pontos dátumokról és a helyszínről később adunk tájékoztatást a műhelymunkába bekapcsolódó tagok számára.)

2. Ki választja ki a tagokat a jelentkezők közül?

Az augusztus 10-ig beérkező jelentkezések feldolgozása, a műhelymunkában részt vevő 15-20 fős csoport tagjainak kiválasztása a projektcsapat feladata. Amennyiben túljelentkezés lesz, olyan csapatot válogatunk össze, amelyben a tagok elkötelezettek a műhelymunka iránt, készek mind a négy alkalmon részt venni, a kerület minden részét képviselik, és amely nem, és korosztály szerint is kiegyensúlyozott.

3. Mi biztosítja a kiválasztás átláthatóságát?

Előre, átláthatóan megadtuk a kiválasztás szempontjait, majd a kiválasztás után részletesen leírjuk (természetesen a személyes adatokat leszámítva) annak eredményét.

4. Az állampolgári tanács tag csak I. kerületi lakos lehet?

Az őszi műhelymunka célja a jövőbeni I. kerületi állampolgári tanács kereteinek megalkotása, ezért csak a kerületben lakcímmel rendelkező lakos (választópolgár) vehet részt. Ez a csoport aztán dönthet úgy, hogy mások számára is engedi az állampolgári tanácsi tagságot a 2022-ben felálló testületben (pl. hosszú távon a kerületben élő albérlő vagy dolgozó stb.).

5. Hogyan biztosítja a projektcsapat az idősebb korosztály bevonását?

Mind a június 30-i lakossági fórumról, mind az őszi műhelymunkába való bekapcsolódás lehetőségéről online és offline csatornákon is kommunikálunk. A kerületi lakosok bármely korosztályában lehetnek olyanok, akik csak egyik, vagy másik csatornát használják. A személyes részvételre lehetőséget adó lakossági fórum szervezését azért tartottuk fontosnak, hogy azok is részt vehessenek, akik nem használják a közösségi médiát. A Várnegyed újságba ugyancsak bekerült a fórummal kapcsolatos tájékoztatás és a július végi, augusztus eleji számokban is elérhető lesz a jelentkezési lap. A jelentkezési lapok személyesen is leadhatóak lesznek kijelölt leadási pontokon.

6. Hogyan vonják be majd azokat, akik nem kerültek be az állampolgári tanácsba, de kerületi lakosként fontos visszajelzéssel élhetnek?

Az őszi műhelymunka célja az I. kerületi állampolgári tanács működési rendjére tett javaslatcsomag megalkotása. Ennek része lehet az is, milyen módon biztosítja munkájához kapcsolódóan a folyamatos kommunikációt a helyi lakosokkal, osztja meg a részeredményeket, a felmerült problémákat. A tanács működésével kapcsolatos nyitott kérdéseket is megosztjuk a szélesebb közönséggel, így akinek javaslata van, azt a meglévő kommunikációs csatornákon beküldheti.

Az állampolgári tanács 2022-ben alakulhat majd meg, ekkor lehet majd csatlakozni. Az őszi műhelymunkában résztvevők feladata lesz arra is javaslatot tenni, hogy milyen módon lehet csatlakozni az állampolgári tanács munkájához.

Az állampolgári tanács mellett az önkormányzat számos más részvételi projektet működtet majd, így, aki részvételi lehetőséget keres, találhat rá módot.

7. Hogyan szeretnék biztosítani, hogy az őszi műhelymunka ideje elegendő lesz az állampolgári tanács részletes kidolgozásához?

Az állampolgári tanács működési rendjére javaslatot tevő őszi műhelymunka munkamenetét úgy tervezzük, hogy a rendelkezésre álló időkereten belül el tudja végezni a munkáját. Elég sok nemzetközi példa, esettanulmány, és nemzetközi jógyakorlat áll rendelkezésre, ezek alapján a tervezett időkeretben kialakítható a javasolt működési rend. A műhelymunka résztvevőinek munkáját segítjük az ismert példákból összeállított információs csomaggal is, amelyből inspirálódhatnak, ötleteket meríthetnek és további részletekről is tájékozódhatnak.

8. Miért kell a díjazás a műhelymunkán résztvevő tagok számára?

A cél, hogy a műhelymunkában résztvevők minél motiváltabbak legyenek és minél szélesebb körből kerülhessenek ki. Ezért a nemzetközi és a hazai gyakorlattal összhangban a résztvevők egyszeri, bruttó 30.000Ft díjazásban részesülnek. Ez a kompenzáció a közös munkával eltöltött időért, szakértelemért, kreativitásért, ami lehetővé teszi, hogy az alacsonyabb jövedelmű állampolgárok is részt vehessenek az önkéntes tevékenységben.

9. Az állampolgári tanács javaslatai kötelező erejűek az Önkormányzatnak?

Az őszi műhelymunka során a helyi lakosok résztvevő csoportja fogalmazza meg, hogy mit kér az önkormányzattól, és milyen működési keretben szeretne dolgozni. Hazai és nemzetközi példák alapján is az a bevált gyakorlat, hogy az állampolgári tanács javaslattételi joggal rendelkezik.

10. A megtárgyalandó témákat az önkormányzat fogja meghatározni?

Az állampolgári tanács olyan kérdésekben tud érdemi javaslatot tenni, ahol az önkormányzatnak hatásköre van. A partnerként mindkét fél számára elfogadható javaslatok gyakorlati megvalósításához az önkormányzat tud erőforrást, szervezést, szükség esetén helyi jogalkotást biztosítani.

11. A tanácsok működése limitálva lesz-e területileg, témánként? Pl. a kerületben csak egy lehet vagy városrészenként, vagy témánként alakulhatnak-e újabb és újabb tanácsok?

A témákra és a működés kereteire is az előkészítő műhelymunka résztvevői tesznek majd javaslatot, amelyet az önkormányzattal egyeztetnek, illetve vele partnerségben tudnak megvalósulni. Egyelőre egy állampolgári tanácsban gondolkozunk a kerületre vonatkozóan. Mivel ez egy újszerű, kísérleti kezdeményezés, ezért egyúttal fejlesztési, tanulási folyamat is. Folyamatosan közösen értékeljük a projektet, és ha szükséges, módosítunk a kereteken.

12. Vázzon az állampolgári tanácsra vonatkozó legitimitási koncepciót!

Az állampolgári tanács egy részvételi demokrácia műhely. Az állampolgárok és az önkormányzat együttműködése adják a legitimitását. A részvételi demokrácia, mint intézmény legitimitásának forrása az Európai Unióról Szóló Szerződés,

ld. <https://jogaszvilag.hu/vilagjogasz/az-europai-unio-demokratikus-mukodesenek-elvei/>

Az őszi műhelymunka során készülő javaslat nyomán a Budavári Önkormányzatnak vélhetően módosítani kell a kerületi szabályozási kereteken. Ezzel jogi értelemben is helyi legitimitást teremt az állampolgárok és az Önkormányzat közötti együttműködés javasolt új formájához, rögzítve annak kereteit, szabályozottságát és átláthatóságát.

13. Az állampolgári tanács kontroll szerve, ellenőrzése, számonkérhetősége?

Az állampolgári tanács, mint tanácsadó, ajánlásokat megfogalmazó testület jellegéből és működéséből fakadóan önszabályozó. A partnerség keretében az önkormányzat feladata lesz megvizsgálni, hogy a tanács által megfogalmazott ajánlások megfelelnek-e a jogszabályi előírásoknak, összeegyeztethetőek-e az önkormányzat programjával, értékrendjével.

14. Mikor kezdődött az előkészítése ennek a tanácsnak? Mikor írták ki erre a pályázatot?

A pályázatot, amin a kerületi állampolgári tanács működését előkészítő műhelymunka ötletével nyertünk, 2020. márciusában írták ki, az anyagokat májusában adtuk be.

15. Ki finanszírozza a műhelymunkába bevonni kívánt szakértőket? A tanács tagjai tehetnek javaslatot a szakértő személyére?

A létrejövő állampolgári tanács munkáját szakértők önkéntesen, ingyen vagy jelképes díjazásért segíthetik. Az előkészítésében résztvevő szakértők tevékenységét a pályázaton megnyert támogatásból a HAND Szövetség finanszírozza.

Az őszi műhelymunka, tartalmi kidolgozását megkezdtuk. A program alapján keresünk szakembereket és szívesen vesszük, ha érkezik javaslat releváns szakértő közreműködésére.

16. Budapesten sok jelentős fejlesztés történt az elmúlt időszakban. A Budapesten is felállított tanács ezen jelentős fejlesztések közül mit vitt véghez?

Nincs tudomásunk arról, hogy Budapesten hasonló intézményesített állampolgári tanács született volna. Az új fővárosi vezetés főleg a részvételi költségvetés kapcsán indít eseti részvételi demokrácia kezdeményezéseket, amelyek eredményét még korai lenne értékelni.